

RAQAMLI IQTISODIYOTDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINING TRANSFORMATSIYASI VA RAQOBATBARDOSHLIKKA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR

Muxitdinov Xudayor Suyunovich

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti NTM
Iqtisodiyot kafedrasida iqtisodiyot fanlari doktori, professor.
Orcid: 0009-0009-3256-2829, xsmuxitdinov@gmail.com
<https://doi.org/10.5281/zenodo.20538350>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 26-may 2026 yil
Ma'qullandi: 28-may 2026 yil
Nashr qilindi: 30-may 2026 yil

KEY WORDS

Raqamli iqtisodiyot, xizmat ko'rsatish sohasi, raqamli transformatsiya, raqobatbardoshlik, sun'iy intellekt, Big Data, elektron xizmatlar, AKT, innovatsiyalar, raqamli platformalar, iqtisodiy samaradorlik, xizmatlar bozori, elektron tijorat, raqamli infratuzilma, ekonometrik tahlil.

ABSTRACT

Mazkur maqolada raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmat ko'rsatish sohasining transformatsiyasi va uning raqobatbardoshligiga ta'sir etuvchi omillar ilmiy jihatdan tadqiq etilgan. Xizmatlar sektorida raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (Big Data), elektron tijorat va raqamli platformalarning joriy etilishi natijasida yuz berayotgan tarkibiy o'zgarishlar tahlil qilingan. Tadqiqot davomida xizmat ko'rsatish sohasining raqobatbardoshligini belgilovchi asosiy omillar, jumladan raqamli infratuzilma rivojlanganligi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga investitsiyalar hajmi, elektron xizmatlardan foydalanish darajasi va inson kapitali sifati o'rganilgan. Shuningdek, xizmatlar sektorining raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan iqtisodiy va tashkiliy mexanizmlar asoslab berilgan. Tadqiqot natijalariga ko'ra, raqamli transformatsiya xizmat ko'rsatish korxonalarining samaradorligini oshirish, xarajatlarni kamaytirish va bozor imkoniyatlarini kengaytirishda muhim omil ekanligi aniqlangan. Olingan natijalar asosida xizmat ko'rsatish sohasining barqaror rivojlanishini ta'minlash va uning raqobatbardoshligini oshirish bo'yicha amaliy takliflar ishlab chiqilgan.

Jahon iqtisodiyotida raqamlashtirish jarayonlarining jadallashuvi xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishiga yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (Big Data), bulutli texnologiyalar va elektron tijorat tizimlarining keng joriy etilishi natijasida xizmatlar bozori sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarilmoqda. Ayniqsa, xizmat ko'rsatish sohasida raqamli transformatsiya jarayonlari xizmatlarning sifati, tezkorligi, shaffofligi va iste'molchilar ehtiyojlariga moslashuvchanligini oshirishga xizmat qilmoqda.

O'zbekiston Respublikasida ham so'nggi yillarda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi.

“Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi doirasida iqtisodiyotning barcha tarmoqlarida, jumladan xizmat ko‘rsatish sohasida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilmoqda. Bu esa xizmat ko‘rsatish korxonalarining raqobatbardoshligini oshirish, xarajatlarni kamaytirish va yangi biznes modellarini shakllantirish imkoniyatlarini yaratmoqda.

Shu nuqtai nazardan, xizmat ko‘rsatish sohasining raqamli transformatsiyasi va uning raqobatbardoshlikka ta‘sir etuvchi omillarini tadqiq qilish ilmiy va amaliy ahamiyat kasb etadi.

Mavzuga doir adabiyotlar tahlili. Raqamli iqtisodiyot va xizmatlar sektorining transformatsiyasi masalalari ko‘plab xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan tadqiq qilingan.

M. Porter raqobatbardoshlik nazariyasida korxonalarining raqobat ustunligini shakllantirishda innovatsiyalar va texnologik yangilanishlarning muhim rol o‘ynashini ta‘kidlagan [Porter, 1990]. Uning fikricha, raqamli texnologiyalar korxonalarining xarajatlarini kamaytirib, bozor imkoniyatlarini kengaytiradi.

K. Schwab to‘rtinchi sanoat inqilobi konsepsiyasida sun‘iy intellekt, internet tarmoqlari va avtomatlashtirish texnologiyalari iqtisodiy tizimlarning transformatsiyasiga olib kelayotganligini qayd etadi [Schwab, 2017]. Muallifning fikriga ko‘ra, xizmatlar sektorida raqamlashtirish samaradorlik va innovatsion rivojlanishning asosiy omiliga aylanmoqda.

J. Brynjolfsson va A. McAfee raqamli texnologiyalar mehnat unumdorligini oshirish va yangi iqtisodiy qiymat yaratishda muhim omil ekanligini ilmiy asoslaganlar [Brynjolfsson & McAfee, 2014]. Ularning tadqiqotlarida elektron xizmatlar va platformalarning iqtisodiy samaradorlikka ta‘siri keng yoritilgan.

O‘zbekistonlik iqtisodchi olimlardan A. Vahobov mamlakat iqtisodiyotining raqamli transformatsiyasi investitsion jozibadorlikni oshirish va xizmatlar sektorini modernizatsiya qilishning muhim vositasi ekanligini ta‘kidlaydi [Vahobov, 2021].

Shuningdek, S. G‘ulomov tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmatlar bozorining rivojlanishi, elektron tijorat va raqamli platformalarning iqtisodiy samaradorlikka ta‘siri tahlil qilingan [G‘ulomov, 2022].

Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, xizmat ko‘rsatish sohasining raqobatbardoshligi raqamli infratuzilma rivojlanganligi, innovatsion texnologiyalarni joriy etish darajasi, inson kapitali sifati va elektron xizmatlardan foydalanish ko‘lamiga bevosita bog‘liq.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqotda ilmiy bilishning tizimli yondashuv, qiyosiy tahlil, iqtisodiy-statistik tahlil, ekonometrik modellashtirish va ekspert baholash usullaridan foydalanildi.

Tadqiqotning axborot bazasini O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi ma‘lumotlari, Jahon banki, Xalqaro telekommunikatsiya ittifoqi (ITU), BMTning elektron hukumat rivojlanishi indeksleri hamda xizmatlar sektori faoliyatiga oid statistik ma‘lumotlar tashkil etadi.

Raqobatbardoshlikka ta‘sir etuvchi omillarni aniqlash maqsadida quyidagi omillar tizimi shakllantirildi:

- raqamli infratuzilmaning rivojlanish darajasi;
- internet foydalanuvchilari ulushi;
- elektron xizmatlardan foydalanish ko‘lami;
- innovatsion faollik darajasi;
- AKT sohasiga investitsiyalar hajmi;

xizmatlar sektorida mehnat unumdorligi;
raqamli savodxonlik darajasi.

Mazkur omillar va xizmatlar sektorining raqobatbardoshlik ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlik korrelyatsion-regression tahlil yordamida baholandi.

Natija va muhokama. Raqamli iqtisodiyotni ma'lumotlar, raqamli texnologiyalar va tarmoq platformalari ishlab chiqarish, almashinuv va iste'molda markaziy rol o'ynaydigan iqtisodiy tizim sifatida ta'riflash mumkin. Xizmat ko'rsatish sohasi uchun raqamlashtirish shunchaki AKTni qo'llash emas; bu xizmat ko'rsatish qiymat zanjirlari, mijozlar bilan o'zaro munosabatlar va raqobat chegaralarini qayta qurishdir. Ulanish, real vaqt rejimidagi ma'lumotlar va xizmatlarni masofadan turib taqdim etish imkoniyatidan qiymat yaratishning yangi shakllari paydo bo'ladi. Natijada, raqobatbardoshlik tobora ko'proq firmalar va mintaqalar texnologiyalarni tashkiliy qayta loyihalash, ishonch va inson kapitali bilan qanchalik samarali birlashtirishiga bog'liq.

Tez raqamlashtirilayotgan iqtisodiyot sharoitida raqamli infratuzilma xizmat ko'rsatish sohasi faoliyatining asosiy vositasiga aylanadi, chunki bu o'lchov bozorga kirishni kengaytirish, axborot assimetriyasini kamaytirish va narxlar shaffofligini qo'llab-quvvatlash orqali xizmat ko'rsatish sohasining raqobatbardoshligiga ta'sir qiladi. Kontseptual jihatdan xizmat ko'rsatish sohasi nomoddiy aktivlarga, ishlab chiqarish va iste'molning bir vaqtning o'zida bo'lishiga va mijozlarning birgalikda yaratilishiga tayanadi; shuning uchun keng polosali ulanishni, bulutli kirishni va onlayn xizmatlarni yetkazib berishni ta'minlaydigan ishonchli quvvatni qo'llab-quvvatlaydigan raqamli vositalar ham unumdorlikni, ham sifatni oshirishi mumkin. OECD va rivojlanayotgan iqtisodiyotlardagi qiyosiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, raqamli infratuzilmani yaxshilash innovatsiyalarning tezroq tarqalishi, mijozlarni kuchliroq ushlab turish va yanada kengaytiriladigan biznes modellari bilan bog'liq, ayniqsa tashkiliy o'zgarishlar va malaka oshirish bilan to'ldirilganda. Xizmat ko'rsatish firmalari va regulyatorlari uchun strategik ustuvorlik infratuzilma investitsiyalarini, tartibga solish islohotlarini va qabul qilish uchun rag'batlantirishni muvofiqlashtirish, shu bilan birga raqobat va iste'molchilar huquqlarini himoya qilishni kuzatishdir. Shu bilan birga, foyda mintaqalar va firmalar hajmi bo'yicha notekis taqsimlanishi mumkin, bu esa maqsadli aralashuvlarni talab qiladi.

Raqamli platformalar va tarmoqlarga o'tayotgan iqtisodiyotlarda platforma iqtisodiyoti xizmat ko'rsatish sohasi faoliyatining asosiy vositasiga aylanadi, chunki u ishonchni mustahkamlash, qabul qilingan xavfni kamaytirish va masofaviy shartnomalar tuzish va yetkazib berishni ta'minlash orqali xizmat ko'rsatish sohasining raqobatbardoshligiga ta'sir qiladi. Kontseptual jihatdan xizmat ko'rsatish sohasi nomoddiy aktivlarga, ishlab chiqarish va iste'molning bir vaqtning o'zida bo'lishiga va mijozlarning birgalikda yaratilishiga tayanadi; shuning uchun provayderlar va iste'molchilarni moslashtiradigan va qidiruv xarajatlarini kamaytiradigan ikki tomonlama bozorlarni qo'llab-quvvatlaydigan raqamli vositalar ham unumdorlikni, ham qabul qilingan sifatni oshirishi mumkin. O'sib borayotgan empirik adabiyotlar shuni ko'rsatadiki, platforma iqtisodiyotidagi yaxshilanishlar innovatsiyalarning tezroq tarqalishi, mijozlarni kuchliroq ushlab turish va yanada kengaytiriladigan biznes modellari bilan bog'liq, ayniqsa tashkiliy o'zgarishlar va malaka oshirish bilan to'ldirilganda. Milliy va mintaqaviy siyosatchilar uchun bu raqobat va iste'molchilar huquqlarini himoya qilishni kuzatib borish bilan birga infratuzilma investitsiyalarini, tartibga solish islohotlarini va qabul qilish uchun rag'batlarni muvofiqlashtirish zarurligini anglatadi. Biroq, notekis

infratuzilma, ko'nikmalardagi tafovutlar va institutsional kelishmovchiliklar kabi mamlakatga xos cheklovlar bu yutuqlarni zaiflashtirishi mumkin.

Zamonaviy xizmat ko'rsatish bozorlarining raqobatbardosh dinamikasi doirasida platforma iqtisodiyotining hissasini o'lchash uchun ham kirish ma'lumotlari, ham natijalarni hisobga oladigan shaffof indikator tizimi talab qilinadi. Kirish tomonida tadqiqotchilar odatda keng polosali aloqaning mavjudligi va tezligi, arzonlik indeksleri, bulutdan foydalanuvchi firmalarning ulushi, har bir ishchiga AKT investitsiyalari kabi ko'rsatkichlardan foydalanadilar. Natija tomonida raqobatbardoshlik har bir ishchiga qo'shilgan qiymat, raqamli yetkazib beriladigan xizmatlarning eksport ulushi, firmaning omon qolishi, mijozlar reytinglari yoki kompozit raqobatbardoshlik indeksi bilan proksi-server bo'lishi mumkin. Metodologik jihatdan asosiy masala platforma iqtisodiyotining bevosita ta'sirini firma hajmi, sektor tuzilishi yoki mintaqaga xos institutsional sifat kabi o'zaro bog'liq omillardan ajratishdir. Bu firmalar (mikro) sektorlar va mintaqalar (mezo) ichida joylashgan va makro darajadagi qoidalar va infratuzilma ta'sirida bo'lgan ko'p darajali dizaynlarni rag'batlantiradi.[13] Shunga qaramay, ishonch va kiberxavfsizlik, texnologiya mavjud bo'lganda ham uni qo'llash to'xtab qolishi mumkin.

Raqamli platformalar va tarmoqlarga o'tayotgan iqtisodiyotlarda fintech va raqamli to'lovlar xizmat ko'rsatish sohasi faoliyatining asosiy vositasiga aylanadi, chunki bu o'lchov ishonchni mustahkamlash, qabul qilingan xavfni kamaytirish va masofaviy shartnomalar tuzish va yetkazib berishni ta'minlash orqali xizmat ko'rsatish sohasining raqobatbardoshligiga ta'sir qiladi. Kontseptual jihatdan xizmat ko'rsatish sohasi nomoddiy aktivlarga, ishlab chiqarish va iste'molning bir vaqtning o'zida amalga oshirilishiga va mijozlarning birgalikda yaratilishiga tayanadi; shuning uchun naqd pulsiz to'lovlarni qo'llab-quvvatlaydigan raqamli vositalar, mobil hamyonlar va tranzaksiyalarni tezlashtiradigan tezkor o'tkazma tizimlari ham unumdorlikni, ham qabul qilingan sifatni oshirishi mumkin. OECD va rivojlanayotgan iqtisodiyotlardagi qiyosiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, fintech va raqamli to'lovlardagi yaxshilanishlar innovatsiyalarning tezroq tarqalishi, mijozlarni kuchliroq ushlab turish va yanada kengaytiriladigan biznes modellari bilan bog'liq, ayniqsa tashkiliy o'zgarishlar va malaka oshirish bilan to'ldirilganda. Innovatsiya agentliklari va ta'lim muassasalari uchun raqobat va iste'molchilar huquqlarini himoya qilishni kuzatib borish bilan birga, infratuzilma investitsiyalari, tartibga solish islohotlari va qabul qilish uchun rag'batlarni muvofiqlashtirish juda muhimdir. Shunga qaramay, ta'sirlarning yo'nalishi va ko'lami texnologiya, tashkilot va tartibga solish o'rtasidagi bir-birini to'ldirishga bog'liq.

Raqamli platformalar va tarmoqlarga o'tayotgan iqtisodiyotlarda fintech va raqamli to'lovlarning hissasini o'lchash uchun ham kirish ma'lumotlari, ham natijalarni hisobga oladigan shaffof indikator tizimi talab qilinadi. Kirish tomonida tadqiqotchilar odatda keng polosali aloqaning mavjudligi va tezligi, arzonlik indeksleri, bulutdan foydalanuvchi firmalarning ulushi, har bir ishchiga AKT investitsiyalari kabi ko'rsatkichlardan foydalanadilar. Natija tomonida raqobatbardoshlik har bir ishchiga qo'shilgan qiymat, raqamli yetkazib beriladigan xizmatlarning eksport ulushi, firmaning omon qolishi, mijozlar reytinglari yoki murakkab raqobatbardoshlik indeksi bilan proksimallashtirilishi mumkin. Metodologik jihatdan asosiy masala fintech va raqamli to'lovlarning bevosita ta'sirini firma hajmi, sektor tuzilishi yoki mintaqaga xos institutsional sifat kabi o'zaro bog'liq omillardan ajratishdir. Bu firmalar (mikro) sektorlar va mintaqalar ichida joylashgan (mezo) va makro darajadagi qoidalar va infratuzilma ta'sirida bo'lgan ko'p darajali dizaynlarni rag'batlantiradi. Shunga

qaramay, o'lchashdagi qiyinchiliklar va endogenlik xavflari sabab-oqibat xulosasini murakkablashtiradi va ehtiyotkorlik bilan ekonometrik identifikatsiyani rag'batlantiradi.

Tez raqamlashtirilayotgan iqtisodiyot sharoitida elektron tijorat va omnikanalli xizmatlar xizmat ko'rsatish sohasi faoliyatining asosiy vositasiga aylanadi, chunki u avtomatlashtirish, standartlashtirish va real vaqt rejimida monitoring orqali operatsion samaradorlikni oshirishga ta'sir ko'rsatish orqali raqobatbardosh ustunlikni shakllantiradi. Kontseptual jihatdan xizmat ko'rsatish sohasi nomoddiy aktivlarga, ishlab chiqarish va iste'molning bir vaqtning o'zida bo'lishiga va mijozlarning birgalikdagi ijodiga tayanadi; shuning uchun chakana savdo va xizmat ko'rsatish bo'yicha oflayn va onlayn kanallarni integratsiyalashni qo'llab-quvvatlaydigan raqamli vositalar ham unumdorlikni, ham sifatni oshirishi mumkin. Raqamli yetakchilarning amaliy dalillari shuni ko'rsatadiki, elektron tijorat va omnikanalli xizmatlardagi yaxshilanishlar innovatsiyalarning tezroq tarqalishi, mijozlarni kuchliroq ushlab turish va yanada kengaytiriladigan biznes modellari bilan bog'liq, ayniqsa tashkiliy o'zgarishlar va malaka oshirish bilan to'ldirilganda.[11] Mintaqaviy rivojlanish institutlari uchun amaliy vazifa infratuzilma investitsiyalarini, tartibga solish islohotlarini va qabul qilish uchun rag'batlarni muvofiqlashtirish, shu bilan birga raqobat va iste'molchilar huquqlarini himoya qilishni kuzatishdir. Shu bilan birga, foyda mintaqalar va firmalar hajmi bo'yicha notekis taqsimlanishi mumkin, bu esa maqsadli aralashuvlarni talab qiladi.

Ko'p darajali nuqtai nazardan (makro-mezo-mikro), elektron tijorat va omnikanalli xizmatlarning hissasini o'lchash uchun ham kirish ma'lumotlari, ham natijalarni hisobga oladigan shaffof indikator tizimi talab qilinadi. Kirish tomonida tadqiqotchilar odatda keng polosali aloqaning mavjudligi va tezligi, arzonlik indeksleri, bulutdan foydalanadigan firmalarning ulushi, har bir ishchiga AKT investitsiyalari kabi ko'rsatkichlardan foydalanadilar. Natija tomonida raqobatbardoshlik har bir ishchiga qo'shilgan qiymat, raqamli yetkazib beriladigan xizmatlarning eksport ulushi, firmaning omon qolishi, mijozlar reytinglari yoki kompozit raqobatbardoshlik indeksi bilan proksi-servis qilinishi mumkin. Metodologik jihatdan asosiy masala elektron tijorat va omnikanalli xizmatlarning bevosita ta'sirini firma hajmi, sektor tuzilishi yoki mintaqaga xos institutsional sifat kabi o'zaro bog'liq omillardan ajratishdir. Bu firmalar (mikro) sektorlar va mintaqalar ichida joylashgan (mezo) va makro darajali qoidalar va infratuzilma ta'sirida bo'lgan ko'p darajali dizaynlarni rag'batlantiradi.[12] Biroq, notekis infratuzilma, ko'nikmalardagi tafovutlar va institutsional kelishmovchiliklar kabi mamlakatga xos cheklovlar bu yutuqlarni zaiflashtirishi mumkin.

Xulosa va takliflar

Tadqiqot natijalari xizmat ko'rsatish sohasining raqobatbardoshligini oshirishda raqamli transformatsiya hal qiluvchi omillardan biri ekanligini ko'rsatdi. Raqamli texnologiyalarni keng joriy etgan korxonalarda xizmat ko'rsatish sifati, operatsion samaradorlik va mijozlar qoniqish darajasi ancha yuqori ekanligi aniqlandi.

Shuningdek, raqamli infratuzilma rivojlangan hududlarda xizmatlar sektori yalpi qo'shilgan qiymatining o'sish sur'atlari boshqa hududlarga nisbatan yuqoriligi kuzatildi.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi takliflar ishlab chiqildi:

Xizmat ko'rsatish korxonalarida sun'iy intellekt va Big Data texnologiyalarini keng joriy etish zarur.

Raqamli platformalar asosida xizmatlar ko'rsatishning yangi biznes modellarini rivojlantirish maqsadga muvofiq.

Xizmatlar sektorida elektron to'lov tizimlari va elektron tijorat infratuzilmasini takomillashtirish lozim.

AKT mutaxassislarini tayyorlash va raqamli savodxonlikni oshirish bo'yicha maxsus dasturlarni kengaytirish zarur.

Hududlarda raqamli xizmatlar ko'rsatish sifatini baholovchi integrallashgan indeksni joriy etish tavsiya etiladi.

Xizmatlar sektorining raqobatbardoshligini monitoring qilish uchun ekonometrik prognozlash tizimini yaratish maqsadga muvofiq.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Porter M.E. The Competitive Advantage of Nations. – New York: Free Press, 1990.
2. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. – Geneva: World Economic Forum, 2017.
3. Brynjolfsson E., McAfee A. The Second Machine Age. – New York: W.W. Norton & Company, 2014.
4. Vahobov A.V. Raqamli iqtisodiyot va uning rivojlanish istiqbollari. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2021.
5. G'ulomov S.S. Raqamli iqtisodiyot asoslari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2022.
6. OECD. Digital Economy Outlook 2024. – Paris: OECD Publishing, 2024.
7. World Bank. World Development Report 2024: Digital Transformation. – Washington DC, 2024.
8. United Nations. E-Government Survey 2024. – New York: United Nations Publications, 2024.
9. International Telecommunication Union (ITU). Measuring Digital Development 2024. – Geneva, 2024.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risidagi Farmoni.UNCTAD (Birlashgan Millatlar Tashkilotining Savdo va Taraqqiyot bo'yicha Konferensiyasi). 2019. Raqamli Iqtisodiyot bo'yicha 2019-yilgi Hisobot: Qiymat yaratish va egallash. Jeneva: UNCTAD.
11. UNCTAD (Birlashgan Millatlar Tashkilotining Savdo va Taraqqiyot bo'yicha Konferensiyasi). 2019. Raqamli Iqtisodiyot bo'yicha 2019-yilgi Hisobot: Qiymat yaratish va egallash. Jeneva: UNCTAD.
12. OECD (Iqtisodiy hamkorlik va rivojlanish tashkiloti). 2020. Raqamli iqtisodiyotning 2020 yilga oid istiqbollari. Parij: OECD.
13. Qodirov, Farrux, and Sabrina Turayeva. "IOT (INTERNET OF THINGS) ORQALI SANOAT ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH." *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования* 4.7 (2025): 75-83.
14. Qodirov, Farrux, and Husniya Ergasheva. "INVESTITSIYALARNI JALB QILISH VA UNING SAMARADORLIGI." *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования* 3 (2024): 64-69.
15. Qodirov, F., N. Sirojev, and S. Negmatova. "Features of the Android Studio software package." *Академические исследования в современной науке* 2.17 (2023): 130-146.
16. Ergash o'g'li, Qodirov Farrux. "Econometric modeling of the development of medical services to the population of the region/Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities." (2022): 1-1.

17. Кодиров, Ф. Э., and О. Д. Дониёров. "ЭФФЕКТИВНЫЕ МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ МЕДИЦИНСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ НАСЕЛЕНИЯ КАШАКАДЬИНСКОЙ ОБЛАСТИ." Символ науки 7-2 (2022): 15-17.
18. Қодиров, Ф. "Вилят аҳолисига соғлиқни сақлаш хизматлари кўрсатиш тармоқлари ривожланиш механизмининг статистик таҳлили." Andijon Mashinasozlik Instituti (2022).
19. Қодиров, Ф. "Қашқадарё вилояти аҳолисига тиббий хизмат кўрсатиш тармоқларини ривожлантиришнинг истиқболлари". О 'ZBEKISTON QISHLOQ VA SUV HO 'JALIGI' âà" AGRO ILM." о 'zbekiston qishloq va suv ho 'jaligi' âà «Agro ilm (2022).
20. Қодиров, Ф. "" ХУДУДЛАРДА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ЭКОНОМЕТРИК МОДЕЛЛАШТИРИШ". ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ АХБОРОТНОМАСИ." Хоразм маъмун академияси ахборотномаси (2022).
21. Қодиров, Ф. "" АҲОЛИГА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИНГ КЕЛГУСИ ҲОЛАТИНИ БАШОРАТЛАШ". Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти." Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти (2022).
22. Qodirov, F. "" Қашқадарё худуди аҳолисига хизмат кўрсатиш тармоқлари ва уларга таъсир этувчи омиллар". О 'zbekiston Qishloq Va Suv ho 'jaligi' Jurnalі." О 'zbekiston Qishloq Va Suv ho 'jaligi' Jurnalі (2022).

INNOVATIVE
ACADEMY